

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

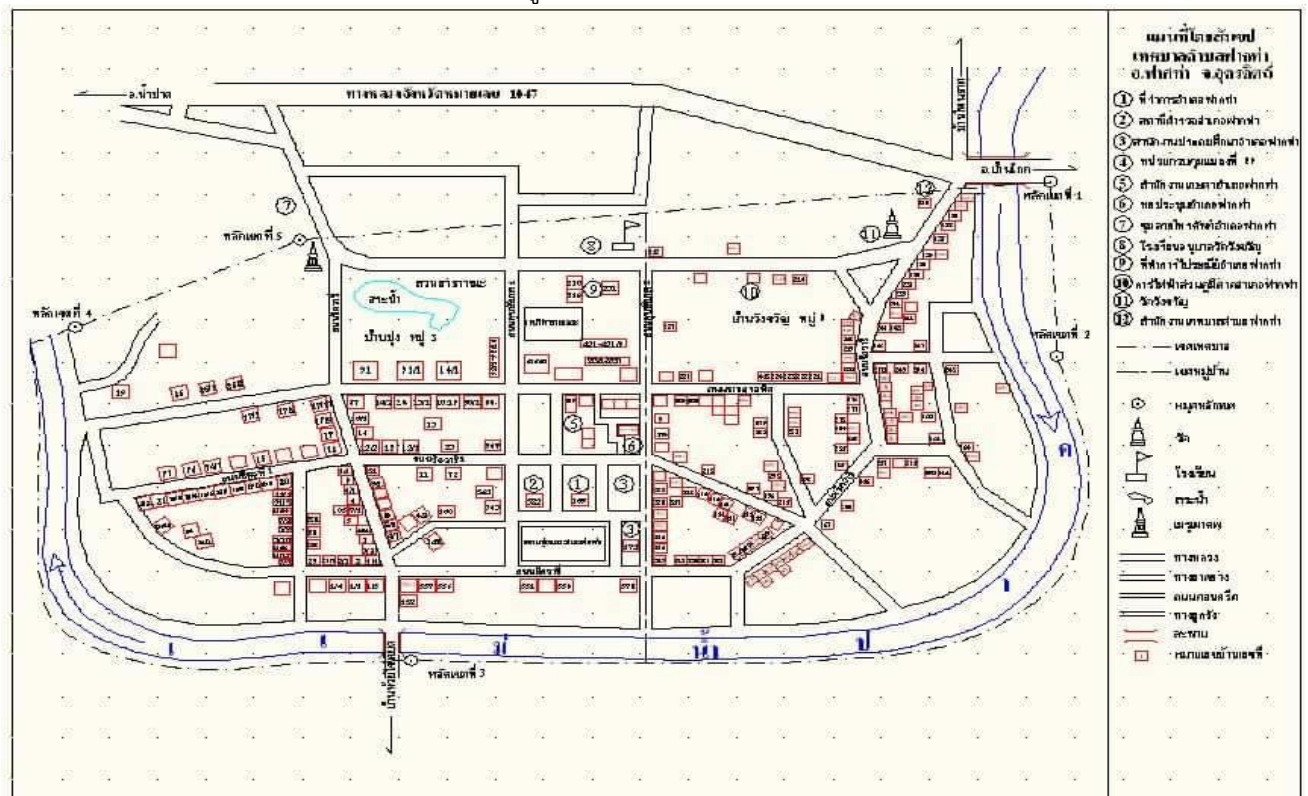
๑.ด้านกายภาพ

เทศบาลตำบลปากท่า แบ่งการปกครองภายในเขตความรับผิดชอบออกเป็น ๒ ชุมชน ดังนี้

๑. ชุมชนบ้านวังขวัญ (เดิมคือ หมู่ที่ ๑ ตำบลปากท่า ตามลักษณะการปกครองท้องที่ได้แยก หมู่ที่ ๑ ตำบลปากท่าฝั่งบ้านวังขวัญออกเป็น หมู่ที่ ๙ ตำบลปากท่า ซึ่ง หมู่ที่ ๙ ตำบลปากท่าบางส่วนอยู่ในเขตเทศบาลตำบลปากท่า และบางส่วนอยู่ในเขตรับผิดชอบของ อบต.ปากท่า)

๒. ชุมชนบ้านบุง (เดิมคือ หมู่ที่ ๓ ตำบลสองคอน ซึ่งต่อมาตามลักษณะการปกครองท้องที่ได้แยก บ้านบุง หมู่ที่ ๓ ตำบลสองคอน เข้าไปอยู่ในเขตเทศบาลตำบลปากท่า และส่วนที่เป็นบ้านสองคอน หมู่ที่ ๓ ให้อยู่ในความรับผิดชอบของ อบต.สองคอน)

พื้นที่ชุมชนบ้านบุงและชุมชนวังขวัญมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำปาด ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลัก ป็นเขตแดนระหว่าง อบต.ปากท่า กับ เทศบาลตำบลปากท่า พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชน เป็นที่ตั้งของส่วนราชการที่สำคัญ เช่น ที่ว่าการอำเภอปากท่า สถานีตำรวจภูธรปากท่า สำนักงานเกษตรอำเภอปากท่า กศน.อำเภอปากท่า เทศบาลตำบลปากท่ามีพื้นที่ทั้งหมด ๐.๔๕ ตารางกิโลเมตร ทิศเหนือติดต่อกับ อบต.ปากท่า โดยมีแม่น้ำปาดเป็นเขตแดน ด้านซุ้มประตูทางเข้าเทศบาลตำบลปากท่าด้านทิศเหนือติดต่อกับทางหลวงหมายเลข ๑๑๗ สายอุตรดิตถ์ – อำเภอบ้านโคก ทิศตะวันออก ติดต่อกับลำน้ำปาด และบ้านปากท่า หมู่ที่ ๑ ตำบลปากท่า ด้านทิศใต้ ติดต่อกับ ลำเหมืองห้วยน้ำร้องซึ่งเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างเทศบาลตำบลปากท่า กับ อบต.สองคอน ด้านทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตบ้านสองคอน หมู่ที่ ๓ ตำบลสองคอน

แผนที่เทศบาลตำบลปากท่า

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่เทศบาลตำบลปากท่า เป็นราบริมแม่น้ำปาด มีแม่น้ำปาดไหลผ่านเขตกั้นระหว่างเทศบาลตำบลปากท่ากับองค์การบริหารส่วนตำบลปากท่า ไม่มีป่าชุมชน ประชาชนใช้ประโยชน์จากแม่น้ำปาดในการอุปโภค บริโภค ไม่มีปัญหาการขาดแคลนน้ำ

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพพื้นที่ของอำเภอปากท่าส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าและภูเขา มีเทือกเขาสลับซับซ้อนและเป็นป่าดงดิบ ทำให้ลักษณะอากาศของอำเภอปากท่าโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น ๓ ฤดู คือ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือนมีนาคม – มิถุนายน
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ เดือนกรกฎาคม – กันยายน
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม – กุมภาพันธ์

ลักษณะของดิน

ลักษณะโดยทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นดินปนทรายที่มีความอุดมสมบูรณ์ กักเก็บน้ำได้น้อย

ลักษณะแหล่งน้ำ

อำเภอปากท่า มีลำน้ำสำคัญ คือ ลำน้ำปาด ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากภูเขาหุบแก้งในท้องที่ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก แล้วไหลผ่านอำเภอปากท่าทุกตำบลลงสู่อำเภอน้ำปาดไปบรรจบกับลำน้ำน่านที่บ้านปากปาดใต้เขื่อนสิริกิติ์ ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลปากท่าไม่มีแหล่งน้ำที่เป็นลักษณะอ่างเก็บน้ำ ห้วย หนอง บึง แต่อย่างใด มีแต่แม่น้ำปาด ซึ่งไหลผ่านพื้นที่เทศบาลเพียงสายเดียว มีประปา บ่อน้ำตื้น

ลักษณะของไม้/ป่าไม้

ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลปากท่า ไม่มีพื้นที่ป่าไม้ หรือป่าชุมชนแต่อย่างใด

๒ ด้านการเมือง/การปกครอง

เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลปากท่าได้รับการเปลี่ยนฐานะมาจากสุขาภิบาลปากท่า เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีพื้นที่ ๐.๔๕ ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๒ ชุมชน คือ ชุมชนวังขวัญ และชุมชนบ้านบุง ซึ่งแต่ละชุมชนได้จัดรูปแบบการดูแลความสงบเรียบร้อยออกเป็นคุ้ม ทั้งหมด ๑๒ คุ้ม ซึ่งแต่ละคุ้มจะมีหัวหน้าคุ้มเพื่อเป็นตัวแทนประชาชนในการติดต่อประสานงานกับส่วนราชการ

การเลือกตั้ง

เทศบาลตำบลปากท่ามีการแบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น ๒ เขต ได้แก่ เขต ๑ ชุมชนวังขวัญ และเขต ๒ ชุมชนบ้านบุง การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาล เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้แก่

นายวิทยา รักสัจจา	ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีตำบลปากท่า
นายชุมพล อัมพรศักดิ์	ตำแหน่ง ประธานสภาเทศบาลตำบลปากท่า
นายสนธิ จันโสดา	ตำแหน่ง รองประธานสภาเทศบาลตำบลปากท่า
นายหวั่น กาคำ	ตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลปากท่า
นายชิต จันโสดา	ตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลปากท่า
นายวิเชียร เอี่ยมเจริญ	ตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลปากท่า
นางประนอม ชันลา	ตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลปากท่า

นางภาวิณี แก้วทุมลา	ตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลปากท่า
นางสุวิมล สีสะเกตุ	ตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลปากท่า
นางพิสมัย ทองภักดี	ตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลปากท่า
นางกัญติยา ศรีสงคราม	ตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลปากท่า
นางปรารธนา นาปล้อง	ตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลปากท่า
นางเบญจวรรณ สวัสดิ์อารีย์	ตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลปากท่า

ปัจจุบันได้หมดวาระการดำรงตำแหน่งแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แต่ได้รับคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ให้รักษาการชั่วคราวจนถึงปัจจุบัน

๓. ประชากร

ข้อมูลจำนวนประชากรในเขตเทศบาลตำบลปากท่า ณ เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๗๔๔ คน แยกเป็น ชาย ๓๘๔ คน หญิง ๓๖๐ คน อัตราการเจริญเติบโตของประชากรในพื้นที่เทศบาลตำบลปากท่ามีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร ดังนี้

ชุมชน	เพศ/ครัวเรือน	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑
ชุมชนบ้านบุง	ชาย	๑๘๖	๑๙๕	๑๗๔
	หญิง	๑๕๒	๑๕๘	๑๔๗
	จำนวนครัวเรือน	๑๓๔	๑๓๗	๑๓๘
ชุมชนวังขวัญ	ชาย	๒๓๑	๒๔๙	๒๑๐
	หญิง	๒๑๙	๒๓๙	๒๑๓
	จำนวนครัวเรือน	๒๘๑	๒๘๔	๒๘๖

สถิติประชากรแยกตามช่วงอายุ (ตั้งแต่แรกเกิดที่มีอายุต่ำกว่า ๑ ปี มากกว่า ๑๐๐ ปี)

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
ต่ำกว่า ๑ ปี	๐	๔	๔
๑ ปี	๒	๐	๒
๒ ปี	๕	๓	๘
๓ ปี	๖	๕	๑๑
๔ ปี	๑	๒	๓
๕ ปี	๗	๔	๑๑
๖ ปี	๕	๑	๖
๗ ปี	๔	๑	๕
๘ ปี	๓	๔	๗
๙ ปี	๒	๒	๔
๑๐ ปี	๖	๔	๑๐
๑๑ ปี	๕	๕	๑๐
๑๒ ปี	๓	๕	๘
๑๓ ปี	๐	๖	๖
๑๔ ปี	๕	๒	๗
๑๕ ปี	๕	๓	๘
๑๖ ปี	๐	๓	๓
๑๗ ปี	๔	๓	๗
๑๘ ปี	๒	๒	๔
๑๙ ปี	๕	๔	๙
๒๐ ปี	๖	๑	๗
๒๑ ปี	๑	๘	๙
๒๒ ปี	๔	๖	๑๐
๒๓ ปี	๔	๒	๖
๒๔ ปี	๙	๔	๑๓
๒๕ ปี	๘	๕	๑๓
๒๖ ปี	๔	๔	๘
๒๗ ปี	๑	๓	๔
๒๘ ปี	๒	๔	๖
๒๙ ปี	๓	๒	๕
๓๐ ปี	๓	๖	๙
๓๑ ปี	๔	๓	๗
๓๒ ปี	๓	๐	๓
๓๓ ปี	๕	๓	๘
๓๔ ปี	๔	๘	๑๒
๓๕ ปี	๔	๗	๑๑
๓๖ ปี	๘	๘	๑๖
๓๗ ปี	๔	๕	๙

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
๓๘ ปี	๗	๘	๑๕
๓๙ ปี	๖	๕	๑๑
๔๐ ปี	๑๔	๖	๒๐
๔๑ ปี	๘	๔	๑๒
๔๒ ปี	๖	๓	๙
๔๓ ปี	๖	๘	๑๔
๔๔ ปี	๔	๗	๑๑
๔๕ ปี	๙	๖	๑๕
๔๖ ปี	๓	๓	๖
๔๗ ปี	๗	๔	๑๑
๔๘ ปี	๖	๘	๑๔
๔๙ ปี	๑๒	๑	๑๓
๕๐ ปี	๕	๖	๑๑
๕๑ ปี	๓	๖	๙
๕๒ ปี	๔	๔	๘
๕๓ ปี	๘	๗	๑๕
๕๔ ปี	๒	๗	๙
๕๕ ปี	๗	๔	๑๑
๕๖ ปี	๑๑	๗	๑๘
๕๗ ปี	๑	๖	๗
๕๘ ปี	๘	๖	๑๔
๕๙ ปี	๗	๙	๑๖
๖๐ ปี	๖	๕	๑๑
๖๑ ปี	๔	๗	๑๑
๖๒ ปี	๖	๖	๑๒
๖๓ ปี	๒	๑๐	๑๒
๖๔ ปี	๑	๔	๕
๖๕ ปี	๖	๔	๑๐
๖๖ ปี	๔	๕	๙
๖๗ ปี	๕	๓	๘
๖๘ ปี	๘	๖	๑๔
๖๙ ปี	๗	๖	๑๓
๗๐ ปี	๔	๑	๕
๗๑ ปี	๑	๒	๓
๗๒ ปี	๕	๑	๖
๗๓ ปี	๑	๕	๖
๗๔ ปี	๑	๕	๖
๗๕ ปี	๕	๓	๘

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
๗๖ ปี	๕	๒	๗
๗๗ ปี	๒	๓	๕
๗๘ ปี	๕	๒	๗
๗๙ ปี	๑	๒	๓
๘๐ ปี	๕	๑	๖
๘๑ ปี	๑	๑	๒
๘๒ ปี	๐	๒	๒
๘๓ ปี	๑	๑	๒
๘๔ ปี	๒	๑	๓
๘๕ ปี	๑	๑	๒
๘๖ ปี	๐	๒	๒
๘๗ ปี	๑	๑	๒
๘๘ ปี	๐	๐	๐
๘๙ ปี	๐	๐	๐
๙๐ ปี	๐	๐	๐
๙๑ ปี	๑	๑	๒
๙๒ ปี	๑	๐	๑
๙๓ ปี	๑	๐	๑
๙๔ ปี	๐	๐	๐
๙๕ ปี	๐	๐	๐
๙๖ ปี	๐	๐	๐
๙๗ ปี	๐	๐	๐
๙๘ ปี	๐	๐	๐
๙๙ ปี	๐	๐	๐
๑๐๐ ปี	๐	๐	๐
มากกว่า ๑๐๐ ปี	๐	๐	๐
รวม	๓๘๔	๓๖๐	๗๔๔

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลปากท่า ข้อมูล ณ เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๒

ตารางแสดงอายุของประชากรจำแนกตามช่วงอายุ

ประชากรแยกตามช่วงอายุ	จำนวนประชากร (คน)					
	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แรกเกิด - ๔	๑๔	๑.๙๔	๑๔	๑.๙๔	๒๘	๓.๘๗
ช่วงอายุ ๕ - ๙ ปี	๒๑	๒.๙๐	๑๒	๑.๖๖	๓๓	๔.๕๖
ช่วงอายุ ๑๐ - ๑๔ ปี	๑๙	๒.๑๓	๒๒	๓.๐๔	๔๑	๕.๖๗
ช่วงอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี	๑๖	๒.๒๑	๑๕	๒.๐๗	๓๑	๔.๒๙
ช่วงอายุ ๒๐ - ๒๔ ปี	๒๔	๒.๓๒	๒๑	๒.๙๐	๔๕	๖.๒๒
ช่วงอายุ ๒๕ - ๒๙ ปี	๑๘	๒.๔๙	๑๘	๒.๔๙	๓๖	๔.๙๘
ช่วงอายุ ๓๐ - ๓๔ ปี	๑๙	๒.๑๓	๒๐	๒.๗๗	๓๙	๕.๓๙
ช่วงอายุ ๓๕ - ๓๙ ปี	๒๙	๔.๐๑	๓๓	๔.๕๖	๖๒	๘.๕๘
ช่วงอายุ ๔๐ - ๔๔ ปี	๓๘	๕.๒๖	๒๘	๓.๘๗	๖๖	๙.๑๓
ช่วงอายุ ๔๕ - ๔๙ ปี	๓๗	๕.๑๒	๒๒	๓.๐๔	๕๙	๘.๑๖
ช่วงอายุ ๕๐ - ๕๔ ปี	๒๒	๓.๐๔	๓๐	๔.๑๕	๕๒	๗.๑๙
ช่วงอายุ ๕๕ - ๕๙ ปี	๓๔	๔.๗๐	๓๒	๔.๓๔	๖๖	๙.๑๓
ช่วงอายุ ๖๐ - ๖๔ ปี	๑๙	๒.๖๓	๓๒	๔.๔๓	๕๑	๗.๐๕
ช่วงอายุ ๖๕ - ๖๙ ปี	๓๐	๔.๑๕	๒๔	๓.๓๒	๕๔	๗.๔๗
ช่วงอายุ ๗๐ - ๗๔ ปี	๑๒	๑.๖๖	๑๔	๑.๙๔	๒๖	๓.๖๐
ช่วงอายุ ๗๕ ปีขึ้นไป	๓๒	๔.๔๓	๒๓	๓.๑๘	๕๕	๗.๖๑
รวม	๓๖๓	๕๐.๒๑	๓๖๐	๔๙.๗๙	๗๒๓	๑๐๐

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลปากท่า ข้อมูล ณ เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๒

๔. สภาพทางสังคม

การศึกษา

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากท่าช่วงวัยเรียนเข้ารับการศึกษาลำเลียงตามโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่และโรงเรียนใกล้เคียง ดังนี้

๑. โรงเรียนอนุบาลปากท่า	เรียนระดับ	ป.๑ – ป.๖
๒. โรงเรียนปากท่าวิทยา	เรียนระดับ	ม.๑ – ม.๖

นอกจากนี้ยังมีประชากรบางส่วนที่เดินทางไปรับการศึกษาเล่าเรียนในตัวเมืองจังหวัดอุดรดิตถ์ อำเภอ น้ำปาด หรือต่างจังหวัด

ข้อมูลจากผลการเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี ๒๕๕๙ ระดับหมู่บ้าน ดังนี้

๑. ชุมชนวังขวัญ

- เด็กอายุ ๓ – ๕ ปีเต็ม ได้รับการบริการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน จำนวน ๑๕ คน
- เด็กอายุ ๖ – ๑๔ ปีเต็ม ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี จำนวน ๓๓ คน
- เด็กจบชั้น ม.๓ ได้เรียนต่อชั้น ม.๔ หรือเทียบเท่า จำนวน ๘ คน
- เด็กจบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำได้รับการฝึกอาชีพ จำนวน - คน
- คนอายุ ๑๕ – ๖๐ ปีเต็ม อ่าน เขียนภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่ายได้ จำนวน ๒๖๗ คน

๒. ชุมชนบ้านบุง

- เด็กอายุ ๓ – ๕ ปีเต็ม ได้รับการบริการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน จำนวน ๑๐ คน
- เด็กอายุ ๖ – ๑๔ ปีเต็ม ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี จำนวน ๓๐ คน
- เด็กจบชั้น ม.๓ ได้เรียนต่อชั้น ม.๔ หรือเทียบเท่า จำนวน ๒ คน
- เด็กจบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำได้รับการฝึกอาชีพ จำนวน - คน
- คนอายุ ๑๕ – ๖๐ ปีเต็ม อ่าน เขียนภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่ายได้ จำนวน ๑๐๐ คน

สาธารณสุข

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากท่าเข้ารับบริการด้านการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลปากท่าและรับบริการจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

ข้อมูลจากผลการเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี ๒๕๖๑ ระดับหมู่บ้าน
หมวดที่ ๑ สุขภาพดี (คนไทยมีสุขภาพและอนามัยดี) ดังนี้

๑. ชุมชนวังขวัญ

- เด็กแรกเกิดน้ำหนักไม่น้อยกว่า ๒,๕๐๐ กรัม จำนวน ๑ คน
- เด็กแรกเกิดถึง ๑๒ ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน จำนวน ๒๔ คน
- เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวน้อย ๖ เดือนแรกติดต่อกัน จำนวน ๑ คน
- ทุกคนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย จำนวน ๑๔๖ คน
- คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม จำนวน ๑๔๖ คน
- คนอายุ ๓ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีเพื่อคัดกรองความเสี่ยง จำนวน ๒๓๘ คน
- คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓๐ นาที จำนวน ๓๔๒ คน

๒. ชุมชนบ้านบุง

- เด็กแรกเกิดน้ำหนักไม่น้อยกว่า ๒,๕๐๐ กรัม จำนวน ๓ คน
- เด็กแรกเกิดถึง ๑๒ ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน จำนวน ๓๐ คน
- เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวน้อย ๖ เดือนแรกติดต่อกัน จำนวน ๒ คน
- ทุกคนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย จำนวน ๑๐๔ คน
- คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม จำนวน ๑๐๔ คน
- คนอายุ ๓ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีเพื่อคัดกรองความเสี่ยง จำนวน ๑๘๒ คน
- คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓๐ นาที จำนวน ๒๕๘ คน

อาชญากรรม

ในเขตเทศบาลตำบลปากท่าไม่มีปัญหาอาชญากรรม

ยาเสพติด

ถูกดำเนินคดีมียาเสพติดในครอบครองเพื่อจำหน่าย ๑ ราย

การสังคมสงเคราะห์

เทศบาลตำบลปากท่าเป็นหน่วยงานใกล้ชิดประชาชนมีหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนเพื่อเข้าถึงบริการของรัฐ ด้านงานสังคมสงเคราะห์เทศบาลตำบลปากท่าได้มีการสงเคราะห์แบบเฉพาะราย และแบบกลุ่ม

๑. การสงเคราะห์แบบเฉพาะราย จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้แก่

- สงเคราะห์ด้านการสร้างบ้านเกิดให้องค์กรชุมชน ให้กับนายเสมอ ลาปา จำนวน ๑ หลัง
- ให้การสงเคราะห์ที่อยู่อาศัยให้แก่นายไทจอน มาหมอน ราษฎรบ้านบุงหมู่ที่ ๓ ตำบลสองคอน โดยก่อสร้างบ้านไม้ได้ถุนสูงมีห้องน้ำ ห้องนอน ไฟฟ้า โดยใช้งบประมาณของกิ่งกาชาดอำเภอปากท่า
- ดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรชุมชนวังขวัญญูรายนางแสง ชัยมงคล ซึ่งเป็นผู้สูงอายุและมีความพิการทางการเคลื่อนไหว

๒. การสงเคราะห์แบบกลุ่ม

เทศบาลตำบลปากท่าได้สงเคราะห์เบี้ยยังชีพ

- ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๔๘ ราย
- ผู้พิการ จำนวน ๓๓ ราย

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

การคมนาคมขนส่ง (ทางบก,ทางน้ำ,ทางราง ฯลฯ)

ภายในเขตเทศบาลตำบลปากท่า ได้จัดบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางสัญจรไปมาของประชาชนทั้งหมด ๑๔ สาย ดังนี้

ชื่อถนน	ระยะทาง(เมตร)
๑. ถนนชิตวารี	๒,๐๐๐
๒. ถนนสุขาภิบาล ๑	๓๕๕
๓. ถนนสุขาภิบาล ๒	๓๘๐
๔. ถนนชิตวารี ๑	๒๗๐
๕. ถนนชิตวารี ๒	๒๒๐
๖. ถนนซอยราษฎร์	๘๓๐
๗. ถนนซอยศิริมงคล	๑๓๕
๘. ถนนศรีสงคราม	๑๘๕
๙. ถนนชิตวารี ๕	๑๑๐
๑๐.ถนนชิตวารี ๖	๒๙๗
๑๑.ถนนซอยรื่นฤดี	๒๒๐
๑๒.ถนนซอยรักสัจจา	๑๘๕
๑๓.ถนนทางหลวงเทศบาล	๖๘๔
๑๔.ถนนซอยศรีตาล	๑๓๗

การไฟฟ้า

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากท่า จำนวน ๔๑๖ ครัวเรือน ได้รับการไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอปากท่า

การประปา

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากท่า จำนวน ๒๙๙ ครัวเรือน ใช้บริการประปาของเทศบาลตำบลปากท่า ซึ่งมีปริมาณการใช้น้ำประปาประมาณ ๔,๐๒๙ ลูกบาศก์เมตร ต่อเดือน มีประชาชน จำนวน ๑๗๗ ครัวเรือน ใช้น้ำจากบ่อน้ำบาดาลที่ขุดเองในครัวเรือน

โทรศัพท์

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากท่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการใช้โทรศัพท์แบบพกติดตัว และมีการใช้บริการโทรศัพท์พื้นฐานในครัวเรือน ตู้โทรศัพท์สาธารณะไม่มี

ไปรษณีย์/การสื่อสาร/การขนส่งวัสดุ ครุภัณฑ์

- มีที่ทำการไปรษณีย์ ๑ แห่ง
- ด้านการสื่อสารมีการติดต่อสื่อสารกันด้วยโทรศัพท์พกติดตัวสำหรับเทศบาลตำบลปากท่า และวัดวังขวัญก็ยังมีเสียงตามสายเพื่อใช้สื่อสารประชาสัมพันธ์กระจายข่าวสารให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากท่าได้ทราบ
- ด้านการขนส่งวัสดุครุภัณฑ์ ประชาชนใช้บริการของที่ทำการไปรษณีย์อำเภอปากท่า

๖. ระบบเศรษฐกิจ

หมายถึง ระบบเศรษฐกิจชุมชนที่เกิดขึ้นในสภาพสังคมในชุมชนปัจจุบัน นับตั้งแต่เกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจ เมื่อปี ๒๕๔๐ กระแสพระราชดำริของในหลวงรัชการที่ ๙ เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะชุมชนของชุมชนในชนบทให้มีความเข้มแข็ง เพราะเศรษฐกิจชุมชนเศรษฐกิจฐานล่างที่เป็นเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากมีการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งแล้วก็จะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติที่ยั่งยืนต่อไป

เทศบาลตำบลปากท่า ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานล่าง โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยใช้กิจกรรมทางเศรษฐกิจสร้างกระบวนการเรียนรู้ทำให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ ขณะเดียวกันก็มุ่งพัฒนาด้านสังคม พันฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างบูรณาการ

เทศบาลตำบลปากท่า มีประชากรทั้งหมด ๗๔๔ คน แบ่งเป็นชาย ๓๘๔ คน หญิง ๓๖๐ คน นับตั้งแต่เทศบาลตำบลปากท่าได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาล มาเป็นเทศบาลตำบลปากท่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ได้มีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในชุมชนตั้งแต่ระดับบุคคลไปจนถึงระดับชุมชน มีการสร้างกลุ่มอาชีพ การอบรมศึกษาดูงานเกี่ยวกับอาชีพ การสร้างรายได้ตลอดจนการเรียนรู้ในเรื่องศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานประเพณี

ประชาชนเทศบาลตำบลปากท่าส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา ทำสวน รับจ้าง ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายอาชีพได้ ดังนี้

ชุมชนบ้านบุง ประชากรทั้งหมด ๓๒๑ คน

(ข้อมูลจาก จปฐ. จัดเก็บในเขตชุมชนบ้านบุง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑)

ประกอบอาชีพ	เพศ				รวม	%
	ชาย(คน)	%	หญิง(คน)	%		
เกษตรกรรม – ทำนา	๒๓	๑๔.๑๑	๒๗	๒๑.๐๖	๕๐	๑๗.๑๘
เกษตรกรรม – ทำไร่	-	-	-	-	-	-
เกษตรกรรม – ทำสวน	๒	๑.๒๓	๓	๒.๓๔	๕	๑.๗๒
รับราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ	๔๔	๒๖.๙๙	๑๖	๑๒.๕๐	๖๐	๒๐.๖๒
พนักงานบริษัท	๑๑	๖.๗๕	๔	๓.๑๓	๑๕	๕.๑๕
รับจ้างทั่วไป	๓๔	๒๐.๘๖	๑๓	๑๐.๑๖	๔๗	๑๖.๑๕
ค้าขาย	๘	๔.๙๑	๗	๕.๔๗	๑๕	๕.๑๕
ธุรกิจส่วนตัว	๗	๔.๒๙	๑๐	๗.๘๑	๑๗	๕.๘๔
อาชีพอื่น (นอกเหนือจากที่กล่าวมา)	๓	๑.๘๔	๑๒	๙.๘๓	๑๕	๕.๑๕
กำลังศึกษา	๒๐	๑๒.๒๗	๒๕	๑๙.๕๓	๔๕	๑๕.๔๖
ไม่มีอาชีพ	๑๑	๖.๗๕	๑๑	๘.๕๙	๒๒	๗.๕๖
รวม	๑๖๓	๑๐๐	๑๒๘	๑๐๐	๒๙๑	๑๐๐

หมายเหตุ : ชุมชนบ้านบุงมี ผู้สูงอายุ ๖๕ คน ผู้ป่วยติดเตียง ๑ คน คนพิการ ๑๒ คน

ชุมชนวังขวัญ ประชากรทั้งหมด ๔๒๓ คน
(ข้อมูลจาก จปฐ. จัดเก็บในเขตชุมชนวังขวัญ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑)

ประกอบอาชีพ	เพศ				รวม	%
	ชาย(คน)	%	หญิง(คน)	%		
เกษตรกรรม – ทำนา	๒๑	๑๒.๘๐	๑๘	๑๑.๘๔	๓๙	๑๒.๓๔
เกษตรกรรม – ทำไร่	-	-	-	-	-	-
เกษตรกรรม – ทำสวน	๒	๑.๒๒	๑	๐.๖๖	๓	๐.๙๕
รับราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ	๕๙	๓๕.๙๘	๓๔	๒๒.๓๗	๙๓	๒๙.๔๓
รับจ้างทั่วไป	๔๔	๒๖.๘๓	๓๔	๒๒.๓๗	๗๘	๒๔.๖๘
ค้าขาย	๔	๒.๔๔	๒๑	๑๓.๘๒	๒๕	๗.๙๑
ธุรกิจส่วนตัว	๔	๒.๔๔	๔	๒.๖๓	๘	๒.๕๓
อาชีพอื่น (นอกเหนือจากที่กล่าวมา)	๒	๑.๒๒	๑๑	๗.๒๔	๑๓	๔.๑๑
กำลังศึกษา	๑๓	๗.๙๓	๑๓	๘.๕๕	๒๖	๘.๒๓
ไม่มีอาชีพ	๑๕	๙.๑๕	๑๖	๑๐.๕๓	๓๑	๙.๘๑
รวม	๑๖๔	๑๐๐	๑๕๒	๑๐๐	๓๑๖	๑๐๐

หมายเหตุ : ชุมชนวังขวัญ ผู้สูงอายุ ๗๙ คน ผู้ป่วยติดเตียง ๑ คน คนพิการ ๓๑ คน

จากข้อมูลด้านอาชีพของประชาชนเทศบาลตำบลปากท่าได้ดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ดังนี้

๑. จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนด้านการดูแลผู้พิการเพื่อให้ผู้ดูแลคนพิการมีความรู้ความสามารถ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้พิการและครอบครัว

๒. พัฒนาเสริมสร้างศักยภาพด้านอาชีพเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับประชาชน โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านอาชีพ เช่น ส่งเสริมอาชีพกลุ่มผ้าทอพื้นบ้าน ส่งเสริมอาชีพกลุ่มเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ ส่งเสริมอาชีพกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ กลุ่มทำน้ายาอเนกประสงค์ กลุ่มดอกไม้จันทน์ กลุ่มแปรรูปอาหาร ส่งเสริมกลุ่มอาชีพจักสาน ส่งเสริมอาชีพให้กับผู้สูงอายุ คนพิการ

๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของท้องถิ่น เช่น สืบสารประเพณีไหลเรือไฟในวันออกพรรษา ประเพณีลอยกระทง การละเล่นดับเต่า สะบ้า เสี่ยงกลอง

๔. ด้านการศึกษา เทศบาลตำบลปากท่าได้ส่งเสริมการศึกษาในเด็กก่อนวัยเรียน คือ ได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้น เพื่อส่งเสริมพัฒนาด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนเข้าสู่วัยเรียนในระดับสูงขึ้น และเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองในการเลี้ยงดูบุตร ทำให้ผู้ปกครองเด็กประกอบอาชีพได้อย่างเต็มที่

การเกษตร

เทศบาลตำบลปากท่า มีประชากรทำการเกษตร ด้วยการทำนา จำนวน ๘๙ ราย ทำสวน ๘ ราย การประมง - ไม่มี การปศุสัตว์ ๒ ราย การบริการ - ไม่มี

การท่องเที่ยว

ชุมชนเทศบาลตำบลปากท่า เป็นชุมชนเล็กๆ ในอดีตประชาชนอพยพมาจากแขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ล่องตามแม่น้ำปาดมาตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณศาลปู่ตาพญาปาด ซึ่งครอบคลุมไปถึงพื้นที่ของหมู่บ้านวังขวัญ (ชุมชนวังขวัญและบ้านปากท่าในปัจจุบัน) ประกอบกับในปัจจุบันประชาชนที่มาอาศัยอยู่ภายในท้องที่อำเภอปากท่า มาจากทุกภูมิภาคของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่มาจากภาคอีสานเนื่องจากวัฒนธรรมประเพณีของปากท่ามีความคล้ายคลึงไปในทางภาคอีสาน เช่น การแต่งกาย สำเนียงการพูด อาหารการกิน

ศิลปวัฒนธรรม หรือแม้กระทั่งความเชื่อต่างๆ ก็ยังคล้ายคลึงกัน เช่น ความเชื่อเรื่องภูตผี ซึ่งจะเห็นได้จากพิธีกรรมต่างๆ ที่ปฏิบัติกันในชุมชน

เทศบาลตำบลปากท่า ได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยส่งเสริมให้ประชาชนอนุรักษ์ สืบสานและฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้คงอยู่ เช่น การจัดงานประเพณีวันสงกรานต์ โดยให้มี กิจกรรมพื้นบ้าน เช่น การละเล่นตบเต่า การละเล่นสะบ้า เสี่ยงกลอง การแห่แม่ นางดัง การแห่ข้าวพันก้อน

นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ประชาชนหันกลับมานิยมการแต่งกายด้วยผ้าทอพื้นบ้าน ซึ่งการทอผ้าพื้นบ้าน ในชุมชนได้จัดตั้งเป็นกลุ่มทอผ้า ส่งเสริมให้ทอผ้าโดยได้มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานของรัฐมาให้ความรู้ในเรื่องของ ลายผ้า การให้สี การใช้สีธรรมชาติสำหรับการย้อมผ้าซึ่งผ้าทอชุมชนเทศบาลตำบลปากท่าเป็นที่ชื่นชอบของผู้ที่มาเยือน

อุตสาหกรรม

ด้านการอุตสาหกรรม ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลปากท่า (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) นี้ขอให้หมายถึง วิสาหกิจชุมชนเนื่องจากเทศบาลตำบลปากท่า เป็นชุมชนเล็กๆ ประชากรตามทะเบียนราษฎร จำนวน ๗๔๔ คน ด้วยสภาพพื้นที่ภูมิประเทศไม่เหมาะสมกับการดำเนินกิจการเช่นเดียวกันกับพื้นที่ที่มีความเจริญแล้ว ดังนั้น การอุตสาหกรรมในพื้นที่จึงมีลักษณะ ดังนี้

๑. เป็นวิสาหกิจชุมชน ซึ่งชุมชนเป็นเจ้าของ หรืออาจมีคนนอกชุมชนมาร่วมถือหุ้นเป็นการให้ความช่วยเหลือแต่ไม่ใช้หุ้นใหญ่ ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ

๒. ผลผลิตมาจากการผลิตในชุมชน ซึ่งอาจมีการนำวัตถุดิบบางส่วนมาจากนอกชุมชน แต่เน้นทรัพยากรในชุมชน

๓. ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมชุมชน เพื่อการพัฒนาศักยภาพของชุมชนเพื่อการพัฒนาศักยภาพของชุมชน ซึ่งมีความรู้ภูมิปัญญา หากมีกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมเกิดมีความเชื่อมั่นในตัวเองก็จะริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ได้โดยไม่เอาแต่เรียนแบบหรือแสวงหาสูตรสำเร็จ

๔. มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานภูมิปัญญาสากล ฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานทุนที่สำคัญ เป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัยใหม่

๕. มีการดำเนินการแบบเชื่อมโยงบูรณาการกับกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ

๖. มีการบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจหลัก

๗. มีการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก

สำหรับวิสาหกิจชุมชนของเทศบาลตำบลปากท่า มีลักษณะเป็นวิสาหกิจชุมชนฐานราก เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อการใช้ในท้องถิ่นเป็นหลัก เช่น อาหาร สมุนไพร ปุ๋ย ซึ่งอยู่ในขีดความสามารถของชาวบ้านทั่วไปจะทำได้ เป็นของต้องกินต้องใช้ประจำวัน มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนกันเองในชุมชน ระดับวิสาหกิจชุมชนเป็นระดับครอบครัวเป็นวิสาหกิจแบบพึ่งตนเองเป็นการประกอบกิจกรรมเพื่อกินใช้ในครัวเรือน เพื่อเป็นการทดแทนการพึ่งพาจากภายนอก เช่น การทอผ้าพื้นบ้าน การแปรรูปอาหาร การปลูกผักปลอดสารพิษ การทำปุ๋ยหมัก การทำน้ำหมักชีวภาพ การทำน้ายาอเนกประสงค์ กลุ่มอาหารโตะจีน การทำดอกไม้จันทน์ การทำนา เป็นต้น

การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์เป็นกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการซื้อขาย แลกเปลี่ยนผลผลิตที่เกิดจากกิจกรรมการประกอบอาชีพในชุมชน ข้อมูลจากการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานในระดับหมู่บ้าน จำแนกตามประเภทอาชีพของชุมชนเทศบาลตำบลปากท่า พบว่า

- ประชาชนร้อยละ ๒๐.๖๒ ของประชาชนทั้งหมดมีอาชีพรับราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ประชาชนร้อยละ ๑๗.๑๘ ของประชาชนทั้งหมดมีอาชีพทำนา
- ประชาชนร้อยละ ๑๖.๑๕ ของประชาชนทั้งหมดมีอาชีพรับจ้างทั่วไป
- ประชาชนร้อยละ ๑๕.๔๖ ของประชาชนทั้งหมดกำลังศึกษา
- ประชาชนร้อยละ ๗.๕๖ ของประชาชนทั้งหมดไม่มีอาชีพ
- ประชาชนร้อยละ ๕.๘๔ ของประชาชนทั้งหมดมีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว
- ประชาชนร้อยละ ๕.๑๘ ของประชาชนทั้งหมดมีอาชีพค้าขาย
- ประชาชนร้อยละ ๕.๑๕ ของประชาชนทั้งหมดมีอาชีพอื่นๆ
- ประชาชนร้อยละ ๑.๗๒ ของประชาชนทั้งหมดมีอาชีพทำสวน

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ หรือ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เนื่องจากในเขตเทศบาลตำบลปากท่า เป็นบริเวณที่ตั้งที่ทำการของหน่วยงานราชการ เช่น ที่ว่าการอำเภอปากท่า สถานีตำรวจภูธรปากท่า สำนักงานเกษตรอำเภอปากท่า สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โรงเรียนอนุบาลวังขวัญ สำนักงานศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปากท่า จากข้อมูลนี้ไม่ปรากฏการดำเนินงานในรูปของกลุ่มอาชีพ ทั้งๆที่หน่วยงานเทศบาลตำบลปากท่าได้ใช้งบประมาณในการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชน จึงแสดงให้เห็นว่าการรวมตัวกันของกลุ่มอาชีพเป็นเพียงกิจกรรมที่เกิดขึ้นในเวลาว่าง หรือเป็นกิจกรรมเสริมเพื่อหารายได้หลังจากการประกอบกิจกรรมหรืออาชีพหลัก

ข้อมูลกลุ่มอาชีพในเขตเทศบาลตำบลปากท่า มีดังนี้

๑. กลุ่มเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่
๒. กลุ่มทอผ้าพื้นบ้าน
๓. กลุ่มเพาะเห็ดฟาง
๔. กลุ่มแปรรูปอาหาร
๕. กลุ่มทำน้ำยาอเนกประสงค์
๖. กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ
๗. กลุ่มโตะจีน
๘. กลุ่มประดิษฐ์ดอกไม้จันทน์
๙. กลุ่มจักสาน

แรงงาน

เทศบาลตำบลปากทำเป็นชุมชนเล็กๆ ที่ประสบปัญหาด้านแรงงานในภาคการเกษตร เนื่องจากประชาชนที่อยู่ในวัยแรงงาน อายุระหว่าง ๑๕ – ๖๐ ปี มีจำนวน ๖๒๑ คน (ข้อมูลจาก จปฐ. จัดเก็บในเขตชุมชนเทศบาล เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑) ไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทั้งหมด นอกจากนี้บางส่วนเป็นนักเรียนนักศึกษา เป็นผู้พิการ ผู้ป่วย และบางส่วนไปทำงานต่างจังหวัดหรือต่างประเทศ ทำให้แรงงานภาคการเกษตรมีไม่มาก แต่การประกอบอาชีพการเกษตรของประชาชนทั้งหมดเป็นการทำการเกษตรที่ใช้ในครัวเรือน ไม่ได้ผลิตเพื่อจำหน่ายหรือส่งออกนอกพื้นที่ ดังนั้น ถึงแม้ว่าแรงงานด้านการเกษตรจะมีน้อยก็ไม่ใช่ปัญหา เนื่องจากมีการใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลักในการทำการเกษตร ซึ่งมีพื้นที่ทำการเกษตรไม่มาก

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

การนับถือศาสนา

เทศบาลตำบลปากทำมีพื้นที่ ๐.๔๕ ตารางกิโลเมตร มีประชากรทั้งหมด ๗๘๘ คน มีการพัฒนาชุมชนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีสาธารณูปโภคพื้นฐานครบถ้วน ประชากรทั้งหมดนับถือพุทธศาสนามีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีการทำกิจกรรมร่วมกันทำให้ชุมชนมีสันติสุข ชุมชนบ้านวังขัวมีวัดในพื้นที่ ๑ วัด คือ วัดวังขัวญ และชุมชนบ้านบึงจัดกิจกรรมทางพุทธศาสนาที่วัดโพธิ์เตี้ย ซึ่งเป็นการใช้จัดกิจกรรมร่วมกับหมู่บ้านสองคอนเนื่องจากเป็นพื้นที่ต่อเนื่องและเคยเป็นหมู่บ้านเดียวกันมาก่อนจึงมีวัดโพธิ์เตี้ยเป็นจุดศูนย์รวมของคนในชุมชนร่วมกัน

ประเพณี และงานประจำปี

งานประเพณี/เทศกาลสำคัญ/การละเล่นพื้นบ้าน ที่น่าสนใจของหมู่บ้าน มีดังนี้

ประเพณีที่สืบทอดกันมาแต่โบราณและยังปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน คือ

๑. ประเพณีขอบคุนพระแม่โพสพ
๒. ทำบุญข้าวเปลือกรวบรวมน้ำข้าวเปลือกและปัจจัย (เงิน) ถวายวัดในเดือน กุมภาพันธ์ ของทุกปี
๓. ประเพณีสงกรานต์ พระสงฆ์ รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุวันสงกรานต์ในเดือน เมษายน ของทุกปี
๔. บวงสรวงปู่ตา (เลี้ยงปี) เดือน ๖ ของทุกปี (มิถุนายน)
๕. แห่ต้นดอกไม้ (แห่ต้นกัณฑ์) ทำทุกปี ในวันสงกรานต์ (กลางวัน)
๖. แห่ข้าวพันก้อน ทำทุกปีในวันสงกรานต์ (กลางคืน ประมาณ ๐๔.๐๐ น.)
๗. บายศรีสู่ขวัญ (เ็นขวัญ)
๘. ทำบุญปี
๙. ประเพณีชำระสิ่งชั่วร้ายออกจากหมู่บ้าน ๕ ปี ทำ ๑ ครั้ง

๑๐. ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน

๑๑. ประเพณีเลี้ยงท่านพ่อพญาบาท ทำ ๒ ครั้ง คือ

- เลี้ยงลง จะจัดขึ้นในเดือนพฤษภาคม ของทุกปี (เริ่มทำนา) โดยนำอาหารที่ทำจากกระบือตัวผู้ สีด้า ไปถวายท่านพ่อพญาบาท เพื่อให้ท่านพ่อช่วยให้ฝนตกตามฤดูกาล พืชพันธุ์ ธัญญาหารอุดมสมบูรณ์
- เลี้ยงขึ้น จะจัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ของทุกปี (เก็บเกี่ยวเสร็จสิ้น) โดยนำอาหารที่ทำจากสุกร ตัวผู้ สีด้า ไปถวายท่านพ่อพญาบาท เพื่อขอบคุนที่ช่วยเหลือ รักษา ให้การทำนาเสร็จสิ้นไปด้วยดี

สังคมวัฒนธรรม/วิถีการดำเนินชีวิต

การอยู่ร่วมกันในสังคม มีการตั้งบ้านเรือนตั้งอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม มีที่ดินทำกินแยกออกจากหมู่บ้าน ซึ่งไม่ไกลจากหมู่บ้านมากนัก ประชากรส่วนใหญ่มีจิตใจเอื้ออารี ถ้อยทีถ้อยอาศัยพึ่งพาซึ่งกันและกันแบ่งปันกัน พุดคุย ปรีกษาหารือกันมีความเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ คนแก่เฒ่า การอยู่ร่วมกันในครัวเรือน ส่วนใหญ่จะมีเด็กและผู้สูงอายุอยู่ร่วมกัน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ สิ่งที่บรรพบุรุษสืบทอดกันมา เพื่อดำรงชีวิตที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การสืบทอดรวมถึงการส่งสมภูมิปัญญาของชนรุ่นก่อนนั้นจะสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมรอบข้างได้เห็นถึงความสามารถ ภูมิปัญญาในการประยุกต์ใช้ทรัพยากรธรรมชาติรอบกายมาประกอบรวบรวมเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ได้เห็นถึงความเฉลียวฉลาดของการสอนลูกหลานในรูปแบบของความเชื่อและประเพณีและการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น

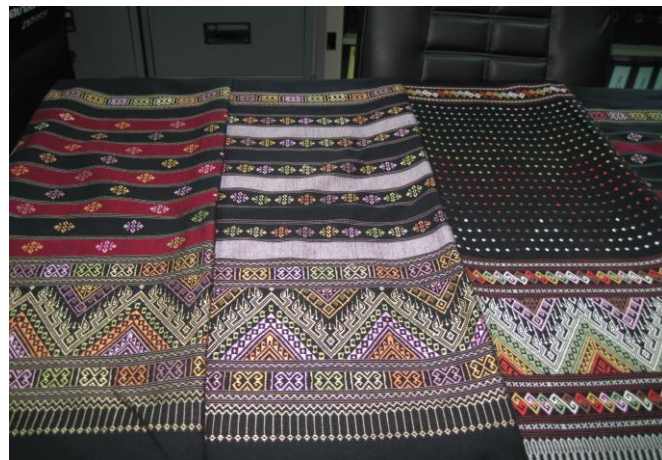
๑. สมุนไพร เช่น ใบชี่ล่อ (สาบเสือ) ใช้ห้ามเลือด หญ้าแห้วหมู แก้ก้องอืด
๒. เครื่องมือจับปลา เช่น โซ โพงพาง แห
๓. การถนอมอาหารโดยการ ย่างฆ่า (รมควัน)
๔. เครื่องจักสานจากไม้ไผ่ เช่น ตะกร้า กระบุง
๕. หมอนวดจับเส้น
๖. การทอผ้า
๗. การย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ
๘. หมอทำขวัญ
๙. การไหลเอื้อไฟ
๑๐. อาหาร เช่น หลามปลา กุ้ง ปู กบ เขียด อ่อมบอน เอาะไก่ โล้นเทา ฯลฯ

ด้านภาษา อำเภอฟากท่า เป็นอำเภอที่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดอุดรดิตถ์ ประชาชนท้องถิ่นเดิมได้อพยพมาจากแขวงไชยบุรีของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งปัจจุบันประชาชน ๓ อำเภอจังหวัดอุดรดิตถ์ คือ อำเภอน้ำปาด อำเภอฟากท่า อำเภอบ้านโคก ก็ได้มีการติดต่อค้าขาย สัมพันธไมตรีกับประชาชนชาวลาวอยู่ตลอดเวลา วัฒนธรรม ประเพณี รวมถึงภาษาพูดจึงคล้ายคลึงกัน เช่นคำว่า

“กลับบ้าน”	ภาษาถิ่นใช้คำว่า	“เมียบ้าน”
“ตอนสาย”	ภาษาถิ่นใช้คำว่า	“มือสวย”
“ตอนเย็น”	ภาษาถิ่นใช้คำว่า	“มือแลง”
“กลางวัน”	ภาษาถิ่นใช้คำว่า	“มือเวน”
“พระ”	ภาษาถิ่นใช้คำว่า	“คูบา”
“ทั้ง”	ภาษาถิ่นใช้คำว่า	“ถิม”
“พี่”	ภาษาถิ่นใช้คำว่า	“อ้าย/เอื้อย”
“น้ำพริก”	ภาษาถิ่นใช้คำว่า	“แจ่ว”
“จืด”	ภาษาถิ่นใช้คำว่า	“จาง”
“หัน”	ภาษาถิ่นใช้คำว่า	“จ้วง”
“ผ้าถุง”	ภาษาถิ่นใช้คำว่า	“ผ้าซิ่น”
“เข็มขัด”	ภาษาถิ่นใช้คำว่า	“ตะแวง”

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าพื้นเมืองของเทศบาลตำบลปากท่า คือ ผ้าทอปากท่า และผักปลอดสารพิษ

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

น้ำ

ทรัพยากรน้ำที่สำคัญคือ แม่น้ำปาด ซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญเปรียบเสมือนเส้นเลือดหล่อเลี้ยงประชาชน นอกจากจะเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติแล้ว ระดับน้ำในแม่น้ำปาดยังมีผลต่อระดับน้ำในบ่อน้ำตื้นที่ใช้เป็นแหล่งน้ำดิบในการผลิตน้ำประปาของเทศบาลตำบลปากท่าเพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนได้อุปโภคบริโภคอย่างไม่ขาดแคลนมีน้ำใช้ตลอดปี

ป่าไม้

ในเขตเทศบาลตำบลปากท่า ไม่มีพื้นที่ป่าชุมชนเนื่องจากมีพื้นที่รับผิดชอบเพียง ๐.๔๕ ตารางกิโลเมตร ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของประชาชนทั้งหมด

ภูเขา

พื้นที่ส่วนที่เป็นภูเขายอยู่นอกเขตรับผิดชอบของเทศบาลตำบลปากท่า

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลตำบลปากท่ามีพื้นที่รับผิดชอบ ๐.๔๕ ตร.กม. มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญคือแม่น้ำปาดไหลผ่านพื้นที่เทศบาลตำบลปากท่าเป็นระยะทาง ๑.๗ กิโลเมตร บริเวณที่ราบริมแม่น้ำปาดเป็นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำการเกษตรของประชาชน โดยสภาพทั่วไปของแม่น้ำปาดบริเวณที่ไหลผ่านเทศบาลตำบลปากท่า น้ำในแม่น้ำมีคุณภาพดีไม่เน่าเสีย เนื่องจากเทศบาลตำบลปากท่ามีนโยบายในการรักษาสิ่งแวดล้อมไม่ให้มีสภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เช่น รณรงค์ให้ประชาชนมีการกำจัดขยะอย่างเป็นระบบ ห้ามทิ้งขยะหรือเศษวัสดุ พืช ต่างๆ ลงในแม่น้ำ การทำการเกษตรบริเวณลุ่มน้ำเน้นให้ใช้สารชีวภาพแทนสารเคมี มีระบบบริหารจัดการน้ำเสียจากครัวเรือนก่อนปล่อยลงสู่แม่น้ำ